

[Forsvarsministeren.]

uvildig undersøgelse gennem et særligt udvalg. Jeg tør imidlertid gå ud fra, at det afgørende for det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard er, at der bliver foretaget en gennemgang af forholdene indenfor de forskellige tjenesteområder. En sådan vil jeg altså være villig til at foranledige.

Efter at det ærede medlem her i tinget havde holdt sin tale om udnyttelsen af de unges militære tjenestetid, har jeg i pressen set en påstand om, at værnepligtige af befalingsmændene anvendes som huslig medhjælp. Det er en insinuation, som befalingsmændene ikke kan være tjent med. Det er nemlig ikke tilladt befalingsmændene og deres hustruer at benytte de værnepligtige som huslig medhjælp, og hvis det skete, ville det være en oplagt overtrædelse af gældende bestemmelser. Men jeg vægrer mig ved at tro, at befalingsmænd har overtrådt forbudet mod at anvende værnepligtige som huslig medhjælp. De ved naturligvis ligeså godt som alle andre, at staten ikke indkalder sine unge borgere, for at de skal gå befalingsmændenes hustruer til hånde. De ved selvfølgelig også, at ethvert overgreb overfor de værnepligtige kan medvirke til i befolkningen at skabe uvilje overfor militære foranstaltninger, og det kan ikke være befalingsmænds opgave at fremkalde en sådan tilstand.

For nogen tid siden aflagde jeg et besøg ved den danske brigade i Tyskland og tog her anledning til at holde en tale til befalingsmænd og værnepligtige. I denne tale blev det fremhævet, at befalingsmændene naturligvis i enhver værnepligtig måtte se en borger og behandle den værnepligtige i overensstemmelse hermed. En militær uddannelse kan ikke gennemføres, uden at der tages de fornødne hensyn til den disciplin, der er påkrævet. Men når jeg siger dette, ønsker jeg også at tilføje, at der kan ikke stilles andre krav til de værnepligtige, end hensynet til den nødvendige uddannelse og disciplin gør fornøden, dersom der skal bestå et godt forhold mellem værnets befalingsmænd og befolkningen. Til min overraskelse så jeg efter talen, hvori jeg havde fremført disse synspunkter, et anset blad angribe mig under henvisning til, at jeg nu gjorde forsøg på at skabe en velvillig indstilling i befolkningen overfor værnets befalingsmænd.

Jeg forstår ikke meningen med et sådant angreb. Der er mellem de demokratiske partier her i landet enighed om, at vi skal have et forsvar; uenigheden har hele tiden været begrænset til måden, hvorpå det skal

organiseres. Men når det er tilfældet, må det vel også være en rimelig bestræbelse at arbejde for et godt forhold mellem værnets befalingsmænd og befolkningen, og det kan derfor kun glæde regeringen, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard nu har taget til orde for et militært uddannelsessystem, som er befriet for enhver berettiget grund til klage.

Dernæst vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger til det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft. Det ærede medlem erklærede, at han havde hørt rygter om, at regeringen ville udskyde spørgsmålet om en ny forsvarsordning til efter 1. februar 1949, idet det ærede medlem gik ud fra, at der først til den tid ville foreligge et resultat af de undersøgelser, der foretages af den skandinaviske forsvarskomité.

Idet jeg henviser til åbningstalens afsnit vedrørende regeringens stilling til spørgsmålet om en ny forsvarsordning og til de udtalelser, der er fremsat af statsministeren under finanslovdebatten, skal jeg tilføje, at det naturligvis ikke er hensigten at udsætte forhandlingerne i forsvarskommissionen, til den skandinaviske forsvarskomité har tilendebragt sit arbejde. Arbejdet i forsvarskommissionen vil blive fortsat.

Den lov, som rigsdagen har vedtaget om nedsættelse af forsvarskommissionen, afskærer mig fra at give detaljerede oplysninger om forsvarskommissionens forhandlinger, men jeg kan formentlig uden at krænke den tavshedspligt, som rigsdagen har pålagt kommissionens medlemmer, oplyse, at det forslag, som værnets chefer har udarbejdet som et forhandlingsgrundlag for kommissionen, har foranlediget en lang række spørgsmål, som de militære sagkyndige har fået til besvarelse. Spørgsmålene har været af en sådan art, at de må foranledige omfattende besvarelser, og jeg har indtil dette øjeblik ikke modtaget alle svar; men når de foreligger, vil de blive sendt medlemmerne til gennemgang, og derefter vil forsvarskommissionen blive indkaldt til ny forhandling.

Det er det høje ting bekendt, at regeringen havde håbet på, at værnets cheferes forslag i overensstemmelse med det direktiv, de havde modtaget fra forsvarsministeren, kunne være kommet til at foreligge flere måneder tidligere, end tilfældet blev. Forsinkelsen medfører, at det ikke vil være muligt for regeringen at fremsætte forslag til en ny forsvarsordning på denne side nytår, og regeringen må i den nærmeste fremtid komme til rigsdagen med et forslag om forlængelse af den bemyndigelseslov, som har